

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, соціології та політології

Силабус (SYLLABUS)

Назва дисципліни	<i>ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ДЕМОКРАТІЇ</i>
	<i>Загальні відомості про дисципліну</i>
Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Освітня програма	«Політологія міжнародних відносин»
Навчальний рік	2023-2024
Семестр	1
Факультет	Міжнародної торгівлі та права
Курс	4
Група	5
Мова викладання	українська
Викладач	Панасюк Леонід Валерійович , доктор політичних наук, доцент р.т. – 10-28; +38 044 531-48-71
	<i>Місце дисципліни в освітній програмі</i>
Анотація	Навчальна дисципліна «Теорія та практика демократії» є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що забезпечують базову підготовку фахівців з політології і входить до циклу професійної підготовки бакалаврів за спеціальністю «Політологія».
Мета та завдання	<p>Метою навчальної дисципліни є формування у студентів поглибленого розуміння фундаментальних принципів, рис, категорій демократії, оволодіння сучасними методами аналізу особливостей політичних систем за умови переходу до демократії, формування уявлень про труднощі становлення та розвитку демократії в сучасному українському суспільстві.</p> <p>Завдання навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none">• з'ясувати основні теоретично-концептуальні підходи до трактування поняття «демократія»;• проаналізувати формування та розвиток основних світових теорій демократії;• дати уявлення про особливості формування та становлення демократії на різних історичних етапах;• виявити динаміку оцінки політичного устрою як демократичного;• розглянути основні моделі та цінності демократії;• проаналізувати передумови становлення та розвитку громадянського суспільства як основу демократії;• ознайомити студентів з особливостями глобальних світових процесів та напрямками сучасних демократичних транзитів;• розкрити виклики, ризики та небезпеки демократії;• сприяти засвоєнню основних демократичних цінностей і принципів, їх застосування в практичній діяльності.

Перелік загальних та фахових компетентностей	<p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні компетентності (СК):</p> <p>СК07. Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.</p> <p>СК14. Здатність аналізувати процеси світової політики і глобальні проблеми сучасності.</p>
Програмні результати навчання	<p>РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.</p> <p>РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.</p> <p>РН15. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.</p>
Пререквізити	Дисципліна вивчається після обов'язкових дисциплін, таких як “Теорія політичних вчень”, “Теорія держави і права”, “Філософія”.

Зміст дисципліни та оцінювання результатів навчання

Тематичний план	№ з/п	Назва теми	Кількість годин			Форми контролю
			Усього годин/кредитів	з них		
				лекції	семінарські заняття/мк	
1	Витоки та сутність демократії. Історія становлення та розвитку ідей демократії: класичні, модерні та постмодерні теорії	16	2	2	12	О, Т, ТЗ, ЕК
2	Основні теорії та моделі демократії. Становлення демократичних форм врядування	14	2	2	10	О, Т, ТЗ, ЕК
3	«Теорія хвиль» як парадигма дослідження	16	2	2	12	О, Т, ТЗ, ЕК

	процесу демократичних змін. Сучасний процес демократизації					
4	Сутність та особливості сучасної хвилі демократизації: виклики, ризики і небезпеки демократії	14	2	2	10	О, Т, ТЗ, ЕК
5	Сутність, передумови, принципи та цінності сучасної демократії	16	2	2	12	О, Т, ТЗ, ЕК
6	Демократизм системи урядування. Інститути демократії. Місцеве та регіональне самоврядування	16	2	2	12	О, Т, ТЗ, ЕК, ККР
7	Представництво інтересів громадян. Конституційно-правові засади демократичної держави	16	2	2	12	О, Т, ТЗ, ЕК
8	Громадянське суспільство і демократія. Громадянськість і демократія. Громадянська культура	14	2	2	10	О, Т, ТЗ, ЕК
9	Демократія та проблеми етнічної багатоманітності	14	2	2	10	О, Т, ТЗ, ЕК
10	Громадська думка як інститут демократичного суспільства	14	2	2	10	О, Т, ТЗ, ЕК
11	Система демократії в Україні та механізм її реалізації	14	2	2	10	О, Т, ТЗ, ЕК
12	Криза демократії ХХІ ст.	16	2	2	12	О, Т, ТЗ, ЕК, ККР
	Разом:	180/6	24	24	132	

	Підсумковий контроль	екзамен
Структура навантаження студентів	<i>180 годин / 6 кредитів (лекцій – 24 год.; практичні заняття – 24 год.; самостійна робота - 132 год.)</i>	
Форми контролю	<i>КО – колективне обговорення (8×2=16 балів); ЕО – експрес-опитування (1×4=4 бали); ВД – виступ з доповіддю(7×5=35 балів); Т – тестування (2×5=10 балів); Е – есе (5 балів); ІП – індивідуальний проект (10 балів); ККР – комплексна контрольна робота (20 балів)</i>	
Список рекомендованих джерел	<p style="text-align: center;">Основний</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Демократія. Вибори. ЗМІ: навч. посіб. / за заг. ред. канд. політ. наук С. Ф. Джерджа. Київ : Синопис, 2012. 63 с. 2. ЛеДюк Л. Учасницька демократія: референдуми у теорії та на практиці: навч. посіб. / наук. ред. З. Гриценко; Пер. з англ. Р. Ткачук. Х. : Центр освітніх ініціатив, 2016. 158 с. 3. Основи демократії: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / за заг. ред. А.Ф. Колодій. 3-тє видання, оновлене і доповнене. Львів : Астролябія, 2009. 832 с. 4. Томахів В.Я. Політологія: навч. посіб. 3-тє вид., доповн. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 224 с. 	
	Політика дисципліни	
Організація навчання	<p>Відвідування лекційних та практичних занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів.</p> <p>Підсумкова модульна оцінка за семестр є сумою оцінок, отриманих студентом за виконання завдань аудиторної, самостійної роботи та модульного контролю.</p> <p>Максимальна модульна оцінка становить – 100 балів.</p> <p>Максимальна екзаменаційна оцінка є результатом виконання завдань екзаменаційного білету та становить – 100 балів.</p> <p>Підсумкова оцінка з дисципліни обчислюється як середньоарифметичне між підсумковою модульною та екзаменаційною оцінками.</p> <p>Студент який отримав підсумкову модульну оцінку менше ніж 20 балів, при будь якій екзаменаційній оцінці не може отримати задовільну підсумкову оцінку з дисципліни.</p> <p>Студент може ліквідувати академічну заборгованість під час додаткової сесії.</p>	
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив практичне заняття, самостійно вивчає матеріал, готує завдання винесене на практичне заняття (відповідно до робочої програми дисципліни) та складає його викладачу в усній, або письмовій формі.	
Академічна доброчесність	Дотримання положень «Етичного кодексу здобувача вищої освіти ДТЕУ». Доступне за посиланням: https://knote.edu.ua/file/MjkwMjQ=/2f42448f6b7e32f087ea61c101eeefb2.pdf	